

TIETEELLINEN OSAAMINEN

Kasvatus ja koulutus eivät ole koskaan irrallaan yhteiskunnasta vaan se on aina sidoksissa vallalla oleviin idealogioihin ja poliittisiin näkemyksiin (Kiilakoski, Tomperi & Vuorikoski 2005). Tämä näkyy vahvasti esimerkiksi uusimmassa Opetussuunnitelmassa (2016), jossa puhutaan paljon oppilaiden itseohjautuvuudesta. Harjoittelun sekä opintojeni aikana olen huomannut, ettei vallalla oleva itseohjautuvuuden korostaminen palvele moniakaan erityisen tai tehostetun tuen oppilaita, joilla on usein vaikeuksia itseohjautuvuudessa. Toinen selkesti tällä hetkellä vallalla oleva ihanne on aktiivinen oppilas, joka osallistuu aktiivisesti tunnilla keskusteluun, toisin kuin vuosikymmeniä takaperin ihannointiin hiljaista itseksensä puurtajaa. Opintoissa ja työelämässä kasvatuksen takana olevien arvojen ja yhteiskuntarakenteiden pohtiminen jää tällä hetkellä liian vähäiseksi, kuten myös Kiilakoski ja kumppanit artikkelissaan (2005) toteavat.

Kasvatusalalla tieteellinen ajattelu korostaa luovuutta ja kriittisyyttä ajattelussa, analyysin ja synteysin käyttöä sekä opiskelijoiden rohkeutta tulkita ja arvioida teoreettisia näkökulmia (Seppälä 2017, 98). Koen erityisesti kykyni tulkita kriittisesti erilaisia lähteitä ja tekstejä lisääntyneen opintojen aikana. Mielestäni jo peruskoulutasolla pitäisi kehittää oppilaiden tieteellistä ajattelua erityisesti kriittisyyden ja omien perusteltujen mielipiteiden esittämisen suhteen. Mitä nuorempana näitä taitoja aletaan kehittämään, sen kehittyneempää ajattelua oppilaille syntyy. Harjoittelun aikana pyrein avoimilla kysymyksillä haastamaan oppilaan ajattelua ja harjoittelemaan ajatustensa perustelua ja sanoittamista.

Lähteet:

- Kiilakoski, T., Tomperi, T. & Vuorikoski, M. (toim.) 2005. Kenen kasvatus? Tampere: Vastapaino, 309-334.
- Opetushallitus 2014. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Helsinki: Opetushallitus.
- Seppälä, H. 2016. Tieteellisen ajattelun kehittyminen. Teoksessa E. Kallio (toim.) Ajattelun kehitys aikuisuudessa.

